

Minister Finansów

Warszawa, 21 maja 2025 roku

Sprawa: Odpowiedź na interpelację nr 9621
Znak sprawy: DD3.054.25.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na pytania będące we właściwości Ministra Finansów, zawarte w interpelacji nr 9621 poseł Małgorzaty Pępek, w sprawie zniesienia opodatkowania dodatku emerytalnego dla strażaków ochotników, wyjaśniam co następuje.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy PIT¹ opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych podlegają wszelkiego rodzaju dochody, z wyjątkiem dochodów zwolnionych od podatku (wymienionych w art. 21, 52, 52a i 52c ustawy PIT), oraz dochodów, od których na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku. Przepis ten wyraża konstytucyjną zasadę powszechności opodatkowania, o której mowa w art. 84 Konstytucji RP².

Zasada ta znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego RP, zgodnie z którym wszystkie normy wprowadzające zwolnienia przedmiotowe mają charakter odstępstwa od zasady powszechności opodatkowania według jednakowych, tych samych dla każdego podatnika zasad (por. wyrok z dnia 29 maja 1996 sygn. Akt K. 22/95). Konsekwencją powyższego jest wyjątkowy charakter ulg, odliczeń, zwolnień, itp., pojmowanych ściśle i nierozszerzająco.

¹ Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 163, z późn. zm.), dalej „ustawa PIT”.

² Ustawa z dnia 2 kwietnia 1997 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 483, z późn. zm.).

Mimo zasady powszechności opodatkowania czynni jeszcze członkowie ochotniczych straży pożarnych (OSP) korzystają z preferencji podatkowych, które mają na celu docenienie i wsparcie ich zaangażowania.

Zgodnie bowiem z art. 21 ust. 1 pkt 44 ustawy PIT wolne od podatku dochodowego od osób fizycznych (podatek PIT) są przychody członków OSP, uzyskane z tytułu uczestnictwa w szkoleniach, ćwiczeniach, działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych i akcjach związanych z likwidowaniem klęsk żywiołowych. Zwolnieniem tym objęte są otrzymane przez członków OSP świadczenia za czynny udział w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia. Do świadczeń tych należy ekwiwalent pieniężny oraz świadczenia niepieniężne przysługujące członkom OSP z tytułu uczestnictwa w ww. działaniach (np. kursy przygotowujące do uzyskiwania przez strażaków ratowników OSP kwalifikacji i uprawnień do prowadzenia pojazdów uprzywilejowanych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t oraz kursy z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz szkolenia z poszczególnych dziedzin ratowniczych).

Natomiast będące przedmiotem interpelacji świadczenie ratownicze przyznawane strażakowi OSP na podstawie ustawy o ochotniczych strażach pożarnych³, to innego rodzaju przychód. Świadczenie to przysługuje strażakowi OSP, który czynnie (co najmniej raz w roku) uczestniczył w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach przez okres co najmniej 25 lat (w przypadku mężczyzn) lub 20 lat (w przypadku kobiet). Warunkiem nabycia prawa do świadczenia jest również osiągnięcie powszechnego wieku emerytalnego, tj. 65 lat dla mężczyzn i 60 lat dla kobiet. Ustanowienie tego świadczenia stanowi zatem formę uhonorowania wieloletniego zaangażowania strażaka ochotnika w działania ratownicze. W praktyce pełni funkcję dodatku do emerytury, i z tego względu nie korzysta ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem PIT.

Z punktu widzenia systemu podatkowego świadczenie ratownicze stanowi przychód z innych źródeł, który podlega (podobnie jak inne tego rodzaju świadczenia) ogólnym zasadom opodatkowania podatkiem PIT.

W odniesieniu do świadczeń ratowniczych wypłacanych strażakowi OSP Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA nie pełni funkcji płatnika. Nie musi on zatem obliczać zaliczek na ten podatek PIT. Podmiot wypłacający świadczenie ratownicze jest zobowiązany jedynie do przekazania podatnikowi oraz urzędowi skarbowemu imiennej informacji PIT-11.

Mając powyższe na uwadze nie podzielamy poglądu, zgodnie z którym zwolnienie z podatku PIT świadczenia ratowniczego znacznie uprościłoby jego obsługę. Należy zauważyć, że informacja PIT-11, przekazywana jest do urzędów skarbowych wyłącznie drogą elektroniczną, co znacząco ogranicza obciążenia administracyjne po stronie podmiotów zobowiązanych do ich wystawienia. Obsługa ta odbywa się

³ Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 244).

z wykorzystaniem zautomatyzowanych systemów informatycznych, a nie w sposób manualny.

Ustawa PIT nie określa sposobu jej przekazywania podatnikom. Podmioty wystawiające te informacje czynią to w sposób przyjęty w „kulturze” danej organizacji. Co istotne, dotychczas nie zgłaszano problemów dotyczących nadmiernych obciążeń administracyjnych w tym zakresie.

Ponadto od wielu lat z powodzeniem funkcjonuje usługa „Twój e-PIT”. Polega ona na przygotowaniu (w tym również na podstawie uzyskanych od organów rentowych informacji podatkowych, tj. PIT-11A i PIT-11) przez Krajową Administrację Skarbową rocznego zeznania podatkowego. Podatnik może dokonać w nim dowolnych zmian (np. wskazać ulgi i odliczenia, które chce zastosować, dodać lub zmienić Organizację Pożytku Publicznego, czy też wybrać preferencyjny sposób rozliczenia, tj. rozliczyć się wspólnie z małżonkiem lub jako osoba samotnie wychowująca dziecko). Skorzystanie w tej usłudze nie wymaga posiadania podpisu elektronicznego. Aby uzyskać dostęp do przygotowanego w usłudze zeznania wystarczy zalogować się w serwisie e-Urząd Skarbowy za pomocą login.gov.pl (Profil Zaufany, e-dowód, aplikacja mObywatel lub bankowość elektroniczna) albo danych podatkowych. Jeżeli podatnik nie odrzuci przygotowanej propozycji albo nie złoży zeznania samodzielnie, to wraz z upływem terminu na rozliczenie, następuje jego automatyczna akceptacja. Zatem w tym przypadku nie jest wymagana żadna aktywność ze strony podatnika.

Ministerstwo Finansów nie przewiduje obecnie podjęcia inicjatywy legislacyjnej zmierzającej do zwolnienia świadczenia ratowniczego z opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych.

Należy zauważyć, że w kwietniu 2024 r. rząd przedstawił audyt finansów publicznych⁴, który wskazał konieczność naprawy ze względu na wysoki deficyt, rosnący dług i koszty jego obsługi, omijanie stabilizującej reguły wydatkowej oraz pogorszenie jakości finansowania samorządów. Dodatkowo Polska w lipcu 2024 r. została objęta procedurą nadmiernego deficytu, co zobowiązuje nas do jego stopniowego zmniejszania.

Te wyzwania znalazły odzwierciedlenie w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa, który zakłada m.in. utrzymanie obecnych przepisów podatkowych, aby nie pogłębiać deficytu.

Podkreślenia wymaga, że każde działanie skutkujące zmniejszeniem dochodów wiąże się ze wzrostem ryzyka dla stabilności finansów publicznych. Ponadto każde nowe działanie o takim charakterze zmniejsza przestrzeń wydatkową wynikającą ze stabilizującej reguły wydatkowej. W związku z tym, w warunkach obowiązujących przepisów ustawy o finansach publicznych dotyczących stabilizującej reguły wydatkowej, realizacja działań o takim charakterze wymusza zmianę struktury wydatków i ich repriorytetyzację lub wymaga proporcjonalnego wzmocnienia

⁴ „Stan polskich finansów publicznych 2016-2023. Biała Księga”.

strony dochodowej (wprowadzenie odpowiedniego działania w zakresie podatków lub składek na ubezpieczenia społeczne).

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu